

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Samorządowej Szkoły Podstawowej w Bieżuniu

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 22 lipca 2022r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz. U z 2022 r. poz. 1593).
- Rozporządzenie MEiN z 11 sierpnia 2022r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022r. poz. 1711).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Statut Zespołu Placówek Oświatowych w Bieżuniu.

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Samorządowej Szkole Podstawowej w Bieżuniu opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo - profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2021/2022,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych i zespołu wychowawczego,
- koncepcji funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowanej przez dyrektora,
- uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów i rodziców.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział instytucji wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

I. Misja szkoły

„Mniej uczyć, więcej kształcić, a najwięcej wychowywać”. Kazimierz Twardowski

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, a w szczególności naszej Małej Ojczyzny. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców, to ważny aspekt funkcjonowania naszej szkoły.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem Zespołu Placówek Oświatowych w Bieżuniu jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa, higieny życia oraz jego ochrony,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób cywilizacyjnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia. Ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, zdolności i zainteresowań.
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,

- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej oraz światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

- 7) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 8) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 9) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediiów, uzależnienie cyfrowe.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się pandemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,
- 6) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z zagranicy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwdziałających używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwdziałających podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,

- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- 1) wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- 2) wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- 3) rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- 4) budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- 5) przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- 6) przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- 7) troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- 1) zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- 2) znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- 3) promowanie zdrowego stylu życia,
- 4) kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- 5) rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- 6) eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- 7) niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- 8) wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,

- 9) uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1) Dyrektor szkoły:

- a) stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- b) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- c) inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- d) stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- e) współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- f) czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- g) nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- h) monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola i szkoły,
- i) czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- j) nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- a) uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- b) opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- c) dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- d) opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- e) uczestniczy w realizacji i ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- a) współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- b) reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- c) reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- d) udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej,
- e) wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- f) zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- g) kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- h) rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- i) wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- a) diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- b) rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- c) na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- d) przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- e) zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- f) są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- g) oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- h) współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- i) wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- j) rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- k) dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- l) podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- m) współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- n) podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych,
- o) diagnozują i udzielają pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- p) rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów.

5. Zespół wychowawców:

- a) opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, udzielania kar, nagradzania, wystawiania ocen z zachowania i innych,
- b) analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- c) promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb,
- d) ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- e) przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

6. Pedagog specjalny:

- a) współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami,
- b) rekomenduje dyrektorowi działania w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
- c) prowadzi badania i działania diagnostyczne związane z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- d) pomaga w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- e) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- f) współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- g) przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

7. Pedagog szkolny/psycholog:

- a) diagnozuje środowisko wychowawcze,
- b) diagnozuje stan kondycji psychicznej uczniów,

- c) zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- d) współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- e) zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- f) współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- g) współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

8. Rodzice:

- a) współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- b) uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- c) uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- d) uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- e) zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- f) współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- g) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- h) Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. Samorząd Uczniowski:

- a) jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- b) uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- c) współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- d) prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- e) reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,

- f) propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- g) dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- h) współorganizuje uroczystości szkolne, imprezy, wycieczki, akcje charytatywne, może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

9. Doradca zawodowy:

- a) prowadzi indywidualne konsultacje dla uczniów oraz ich rodziców/ opiekunów prawnych,
- b) gromadzi, aktualizuje i udostępnia uczniom informacje na temat oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, rynku pracy, atrakcyjnych zawodów oraz zmieniających się trendów edukacyjnych i zawodowych,
- c) organizuje wyjścia i wycieczki zawodoznawcze do instytucji edukacyjnych oraz do instytucji zajmujących się rynkiem pracy,
- d) współpracuje z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w zakresie poradnictwa zawodowego.

V. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2022/2023

Planowany termin	Nazwa/rodzaj imprezy lub uroczystości
01.09.2022	UROCZYŚĆ ROZPOCZĘCIA ROKU SZKOLNEGO
Wrzesień 2022	WYBORY DO SU
16.09.2022	SPRZĄTANIE ŚWIATA
22-23.09.2022	BIEŻUŃSKIE DNI TRZEŻWOŚCI
30.09.2022	DZIEŃ CHŁOPAKA
14.10.2022	DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ
5.11.2022	DZIEŃ POSTACI Z BAJEK
10.11.2022	NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI
22.12.2022	WIGILIA SZKOLNA – JASEŁKA
STYCZEŃ/LUTY	BAL KARNAWAŁOWY
21.01.2023	DZIEŃ BABCI I DZIADKA

10.02.2023	SZKOLNE WALENTYNKI
08.03.2023	DZIEŃ KOBIET
21.04.2023	DZIEŃ ZIEMI
23.04.2023	DZIEŃ KSIĄŻKI
28.04.2023	ROCZNICA UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA
19.05.2023	DZIEŃ DOBRYCH UCZYŃKÓW
26.05.2023r.	DZIEŃ MATKI
01.06.2023r.	DZIEŃ DZIECKA – DZIEŃ SPORTU
9.06.2023r.	DZIEŃ PRZYJACIELA
23.06.2023r.	ZAKOŃCZENIE ROKU SZKOLNEGO

VI. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2022/2023

Szczegółowe cele do pracy roku szkolnym 2022/2023 wynikają z diagnozy przeprowadzonej w Zespole Placówek Oświatowych, w tym z ewaluacji dotychczasowego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Odniesienie do poszczególnych sfer rozwoju pozwoli harmonijnie oddziaływać na rozwój uczniów w poszczególnych obszarach.

Obszar rozwoju intelektualnego:

- a) rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań w formie dostosowanej do potrzeb uczniów,
- b) wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskają pomoc w odpowiedniej formie,
- c) poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych w stosunku do roku ubiegłego,
- d) zwiększenie poziomu czytelnictwa wśród uczniów w odniesieniu do roku ubiegłego.

Obszar rozwoju społecznego:

- a) integracja zespołów klasowych oraz społeczności szkolnej,
- b) Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm. W roku szkolnym 2022/2023 90% uczniów uzyskuje co najmniej dobrą ocenę z zachowania.

- c) Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

Obszar rozwoju fizycznego:

- a) Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- b) W I semestrze wszyscy wychowawcy przeprowadzą co najmniej 2 godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
- c) 98% uczniów jest świadomych zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.

Obszar rozwoju emocjonalnego:

- a) Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
- b) Przeprowadzenie cyklu zajęć (min. 2 godzin) psychoedukacyjnych w klasach (VI do VIII) na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
- c) 95% uczniów potrafi wskazać swoje mocne i słabe strony.
- d) 95% uczniów potrafi wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

Obszar rozwoju duchowego:

- a) Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
- b) Do 30.09.2022r. wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
- c) Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami. W roku szkolnym 2022/2023 90% uczniów w swoich zachowaniach kieruje się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

VII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Poszczególne element szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego i proponowany sposób realizacji zadań mogą ulec modyfikacjom w trakcie realizacji programu.

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	nauczyciele, wychowawcy	wrzesień- październik 2022
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Konkursy, wyjścia do Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu, biblioteki publicznej, wyjazdy do teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły	Nauczyciele/wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby i kalendarzem uroczystości szkolnych określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie

	Przeprowadzenie przez nauczycieli zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy	dyrektor	Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego.
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	Zajęcia z orientacji zawodowej	wychowawcy, pedagog szkolny	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach.
Kształtowanie postawy twórczej	Szkolny festiwal twórczości artystycznej, konkursy proponowane przez uczniów	wychowawcy, nauczyciel zajęć artystycznych, organizatorzy przeglądu, nauczyciele przedmiotu, SU	Dzień Sportu. Zgodnie z terminarzami konkursów
Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	Zajęcia w klasach (V do VIII) na temat korzystania z mediów. Debata na temat wartości i zasad wolontariatu	wychowawcy psycholog	zgodnie z harmonogramem
Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami np. na najwyższą średnią i najlepszą	przewodniczący zespołu wychowawczego, wychowawcy, organizatorzy konkursów	zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym w zespole wychowawczym dla poszczególnych

	wyników egzaminów zewnętrznych	frekwencję		klas Ogłoszenie wyników konkursów zgodnie z planem organizatorów.
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga i psychologa szkolnego	pedagog szkolny, wychowawcy, psycholog	zgodnie z harmonogramem zajęć
MORALNA	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	Działalność charytatywna (zbiórki na rzecz Domu Dziecka), wolontariat szkolny	Wychowawcy, opiekun samorządu szkolnego, ZHP	Zgodnie z planem pracy osób odpowiedzialnych za te działania
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, spotkanie z weteranem II wojny światowej, prezentacja sylwetek autorytetów moralnych	Nauczyciele i wychowawcy	zgodnie z kalendarzem uroczystości

	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki do skansenu, lekcje muzealne, wycieczki tematyczne, lekcje wychowawcze	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów humanistycznych	Zgodnie z planami pracy wychowawców i nauczycieli
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	nauczyciele, wychowawcy	zgodnie z tematyką zajęć
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	pedagog szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele	zgodnie z planami pracy wychowawców i pedagoga
	Promowanie zdrowego stylu życia	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka. Realizacja programów: „Bieg po zdrowie” „Trzymaj formę”, „Ogólnopolski Program Profilaktyki Czerniaka”, „Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie	Nauczyciele WF, nauczyciel biologii, realizatorzy programów	Zgodnie z harmonogramem opracowanym przez realizatorów programów

		wróży”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Program zwalczania AIDS i zapobiegania zakażeniem HIV”		
SPOLECZNA	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	Propozycje uczniów i rodziców do planu pracy wychowawcy. Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów i biblioteki, SU	Zgodnie z planami pracy
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji	Aktualizacja systemu ocen z zachowania wspólnie z SU i Radą Rodziców Wybory do samorządu uczniowskiego/wybor y samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory	Dyrektor, psycholog, wychowawcy, RP, RR opiekun samorządu, wychowawcy	zgodnie z planem pracy wychowawców Wrzesień 2022

		opiekuna samorządu uczniowskiego		
	Doskonalenie kultury bycia	Lekcje wychowawcze „savoir-vivre” dla uczniów wszystkich klas.	Wychowawcy, opiekun SU, psycholog	zgodnie z planem pracy
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	Udział w akcji sprzątanie świata Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze	Realizatorzy tych akcji, wychowawcy	Zgodnie z kalendarzem uroczystości szkolnych.
	Promowanie pozytywnych wartości i wzorców zachowań wśród uczniów	Spotkanie z Policją	Dyrektor, wychowawcy	Zgodnie z planem pracy zespołów i nauczycieli.
	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego	Analiza frekwencji uczniów Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, indywidualne spotkania z rodzicami, kontakt przez e-dziennik	wychowawcy	zgodnie z harmonogramem zebrań, na bieżąco
	EMOCJONALNA	Nauka nabywania świadomości	Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z	Pedagog i psycholog szkolny

	własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	PPP Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce		klas
	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji	Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	psycholog i pedagog szkolny wychowawca	Zgodnie z planem pracy specjalistów dla poszczególnych klas
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	Kontynuacja treści warsztatów na lekcjach wychowawczych (na podstawie otrzymanych scenariuszy) Lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu	pedagog i psycholog szkolny, wychowawcy	Zgodnie z planem pracy specjalistów dla poszczególnych klas
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy	Lekcje wychowawcze, rozmowy, zajęcia dla klas VII i VIII prowadzone przez doradcę zawodowego	Wychowawcy Doradca zawodowy	zgodnie z planem pracy doradcy i wychowawców

	<p>OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO - Rozpoznanie potrzeb i zagrożeń uczniów wynikających z sytuacji kryzysowej</p>	<p>Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń, realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego i/lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej</p>	<p>wychowawca, psycholog szkolny</p>	<p>Zgodnie z potrzebami</p>
	<p>Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja)</p>	<p>Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty</p>	<p>wychowawcy</p>	<p>Zgodnie z planem</p>

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo - profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- a) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- b) analizę dokumentacji,
- c) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- d) rozmowy z rodzicami,
- e) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,

f) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Samorządowej Szkoły Podstawowej Bieżuniu w dniu 29.09.2022r.